

[Socialministeren]

delingsmæssigt mere rimelig betalingskala for daginstitutioner og dagpleje. Alt i alt er børn i dag på mange måder bedre stillet end tidligere generationers børn, men der er alligevel især to bekymringer for småbørnenes trivsel og udvikling i dagens samfund.

For det første har store grupper børn for lidt kontakt med deres forældre, der er overarbejdede og stressede. En meget stor del af småbørnsfamilierne har to udearbejdende forældre, og i mange har begge fuldtidsarbejde. Børnene må i disse familier undvære kontakten med forældrene i de fleste af dagens bedste og aktive timer. Kontakten bestemmes af arbejdslivets betingelser og ikke af barnets skiftende behov. Forældrenes kræfter til at give børnene opmærksomhed og omsorg er små efter en lang arbejdsdag uden for hjemmet. Når begge forældres fravær sammenlægges, bliver det ofte på 80 timer om ugen mod 45-50 timer tidligere, hvor kun den ene arbejdede. Børnenes kræfter og evne til at koncentrere sig om forældrene er ofte ringe efter en lang dag i institutionen. Oplevelsen af tryghed, nær kontakt og tilhørsforhold er truet i disse familier med virkninger for børnenes følelsesmæssige, sociale og intellektuelle udvikling.

For det andet bliver børnenes muligheder for at indleve sig i vor kultur stadig mere begrænsede, og det samme gælder mulighederne for deres identitetsudvikling. Familierne er blevet små, der er kun få fællesaktiviteter tilbage, som barnet kan deltage i, og det tilegner sig ikke i familien de nødvendige sociale erfaringer, som et samspil med jævnaldrende lægger op til. Store dele af boligmiljøerne er tomme for kultur og arbejdsliv, og børnene kender intet til forældrenes arbejde. Disse forhold udgør en trussel mod den kontinuitet i småbørns liv, der er så afgørende for tilegnelsen af en sammenhængende erfaringsverden og for identitetsudviklingen.

Endelig peger betænkningen på en række problemer, der vedrører økonomi, bolig, sundhedsforhold eller mangel på daginstitutioner. Børnekommissionen sammenfatter problemerne ved at sige, at en række børnefamilier på forskellige måder mangler ressourcer til at kunne give deres børn den tilværelse, som de kunne ønske for dem.

Nogle børnepolitiske principper.

Børnekommissionen mener, at den *generelle* børnepolitik skal tage sigte på at respektere det enkelte barn som individ i familien og i samfundet, at give barnet en central placering i de voksnes tilværelse og at fremme alle børns fysiske opvækstvilkår i bred forstand. Den *selektive* børnepolitik skal udligne forskelle i børns levevilkår, både materielt og kulturelt. Det er i betænkningen opstillet som fem grundprincipper for, hvad en børnepolitik må bygge på.

Ligestilling mellem kønnene. En politik, som fører kvinden tilbage til den gamle kønsrolle, eller som forudsætter, at alene hun har dobbeltarbejde, vil i sidste ende blive betalt af børnene med forringede udviklingsbetingelser. *Social lighed.* Lige mulighed for forældrene til at leve et rigt og ustresset liv med deres børn i de år, de har dem, og lige udviklingsbetingelser for alle børn. *Valgmulighed og valgfrihed,* så stor som det er muligt ud fra et lovgivningsmæssigt og administrativt hensyn. *Fleksibilitet,* dvs. indbygget mulighed for at følge de skiftende behov hos de enkelte familier. *Neutralitet i forhold til forældrenes valg af samlivsform.* Det er ikke en politisk opgave at tage stilling til, hvordan voksne mennesker skal indrette deres tilværelse med hensyn til livsform. Et barns forhold til sine forældre bør ikke være afhængigt af, om forældrene har valgt at gifte sig med hinanden eller ej.

Børnekommissionen mener, at de ressourcer, der afsættes til børn, bør forøges. Kommissionen erkender, at den samlede produktion sætter rammer for den fordeling af goderne, der kan finde sted mellem de enkelte grupper af befolkningen, men kan ikke acceptere, hvis ressourcefordelingen i et dynamisk samfund skal være statisk. Ønsket om flere ressourcer til børnefamilierne dækker også over, at en særlig indsats for de dårligst stillede ikke er nok. En række problemer vedrører alle børn, f. eks. trafikikkerhed, miljøforhold og børns retsstilling.

III. Overvejelser og forslag

Den daglige arbejdstid.

Normalt har begge forældre erhvervsarbejde - også mens børnene er små. I 1978 var 80 pct. af alle småbørnsmødre på arbejdsmarkedet, halvdelen havde deltidsarbejde, dvs. under 30 timer om ugen. Erhvervsfre-